

ทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล

โดย วิมลรัตน์ ดวงมณี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้สูงอายุเพื่อศึกษานโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุและพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-65 ปี มากที่สุดจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 มีสถานภาพสมรสมากที่สุดจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 ประกอบอาชีพข้าราชการบำนาญจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ที่ 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8

นโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาภาพรวมเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านสุขภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ทั้งหมดทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล ด้านรายได้ภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสังคมภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ , ทัศนคติ , นโยบายรัฐบาล , ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this independent study were to study the demographic factors of the elderly people, to study the government's elderly support policies, and to study elderly people's satisfaction with the government's policies. This study was a quantitative research. The sample used of this study was 400 elderly people in Pathum Thani Province. A questionnaire was used as a research tool for data collection. Data collected were then analyzed using statistics, including frequency, percentage, mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.).

The results of this study indicated that most of the respondents were females (n=223, 55.8 %), between 60-65 years old (n= 220, 55%), married persons (n=265, 66.3%), worked as retired government officials (n= 124, 31.0%), earned an average monthly income of 20,000 baht or higher (n= 131 , 32.8%).

When individual aspects of government's elderly support policies were considered, an aspect with the highest mean was income (\bar{X} =3.74), followed by health (\bar{X} = 3.58), and society (\bar{X} = 3.51). All aspects were in a high level.

By studying the respondents' satisfaction with government's elderly support policies, an aspect with the highest mean was health (\bar{X} = 4.24), followed by income (\bar{X} =4.16), and society (\bar{X} = 3.93). The two latter aspects were in a high level.

Keywords: Elderly, Attitude, Government's policies, Satisfaction

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรสำคัญ คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเนื่องจากมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนั้น จะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมของแต่ละประเทศ เช่น นโยบายการคุมกำเนิด การใส่ใจดูแลสุขภาพที่มากขึ้น การโภชนาอาหารความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแพทย์ที่ทำให้คนอายุยืนขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมค่านิยมละทิ้งขนบคตินิปี พ.ศ.2559 ประชาคมอาเซียนซึ่งมีสมาชิก 10 ประเทศ มีประชากรรวมกันทั้งหมด 639 ล้านคน มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป 61 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.6 ของประชากรทั้งหมด สำหรับประเทศไทยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมากเป็นอันดับสองของอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์ และในปีพ.ศ.2562 นั้น เป็นครั้งแรกที่มีประชากรสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) คือมีผู้สูงอายุ 18 % เด็ก 15% และในปี พ.ศ.2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) โดยมีผู้สูงอายุ 20% เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย 2559) จากข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ประกอบการเพื่อนำไปวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาทั้งด้านผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงการตลาดเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การมองเห็นถึงโอกาสทางธุรกิจของตลาดกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้จะกลายเป็นตลาดเป้าหมายสำคัญในการดำเนินธุรกิจต่อไปในอนาคต

มาตรการรองรับผู้สูงอายุของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ภาครัฐให้ความสำคัญ เพราะมีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลผลิตรวมของประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากรการออมและการลงทุน ขอบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงานในระดับจุลภาค ได้แก่ ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ

ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสังคมผู้สูงอายุจึงมีความสำคัญ แนวโน้มสังคมผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นย่อมส่งผลทำให้ปัจจัยการผลิตทางด้านแรงงานลดลง การออมลดลง รัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการและการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อดูแลและปฐมพยาบาลผู้สูงอายุมากขึ้น หากไม่มีการเตรียมความพร้อมการจัดสรรทรัพยากรแรงงานที่จะ

ลดลงจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้รายได้ประชาชาติลดลง ดังนั้นการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเตรียมความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญ ควรจะร่วมมือกันทั้งภาครัฐ และเอกชน ซึ่งในปีพ.ศ.2564 ประเทศไทยจะมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) โดยมีผู้สูงอายุ 20% จึงมีเวลาค่อนข้างน้อยในการเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและระบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างหลักประกันทางสังคมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ โดยจะต้องเร่งดำเนินการดังนี้ 1. การปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับทันสมัยเพื่อที่จะได้ติดตามอย่างใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึงและตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง 2. การสร้างหลักประกันด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ซึ่งยังมีปัญหาเรื่องโรงพยาบาลที่ให้เลือกใช้บริการมีจำกัด และไม่ค่อยได้รับความเชื่อถือด้านคุณภาพบริการ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องการส่งต่อในกรณีฉุกเฉิน จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการปรับปรุงและควบคุมคุณภาพของโรงพยาบาลและสถานพยาบาลทุกแห่งให้ได้มาตรฐาน 3. สนับสนุนการดูแลระยะยาวและการแก้ปัญหาการขาดแคลนผู้ดูแล ผลกระทบจากเศรษฐกิจและสังคม ทำให้รูปแบบและขนาดครัวเรือนเปลี่ยนแปลงไป ขณะเดียวกับภาวะการฉีกป่วยและพิการของผู้สูงอายุก็มีมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาด้านการดูแลระยะยาวและการขาดแคลนผู้ดูแลจึงมีการเสนอให้คณะกรรมการส่งเสริมผู้สูงอายุแห่งชาติ เร่งจัดทำนโยบายแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นทางการ 4. สร้างหลักประกันด้านรายได้และส่งเสริมการออมเพื่อวัยหลังเกษียณ ผ่านเครื่องมือหรือระบบการออมประเภทต่างๆ ได้แก่กองทุนประกันสังคม กรณีชราภาพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว การประกันชีวิตและกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ 5. การส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุ รวมถึงการขยายเกณฑ์กำหนดเกษียณอายุ 60 ปี เป็น 65 ปี เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้และได้ใช้ประสบการณ์และศักยภาพอย่างเต็มที่ รวมถึงเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานด้วย 6. การสร้างเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน เพื่อให้สามารถดูแลปัญหาผู้สูงอายุได้ด้วยตัวเองให้มากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาลว่าผู้สูงอายุมีความต้องการหรือความพึงพอใจในนโยบายของรัฐบาลและสิทธิต่างๆที่ผู้สูงอายุจะได้รับ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษานโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลด้านคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. ขอบเขตด้านประชากรการวิจัยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชากรที่เป็นผู้สูงอายุและกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดปทุมธานี คือ ผู้สูงอายุทั้งชายและหญิงที่มีความพึงพอใจต่อนโยบายผู้สูงอายุของรัฐบาล

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีทั้งสิ้น 154,239 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973). ซึ่งทางผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% พบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปิดตารางของ Taro Yamane มีจำนวนเท่ากับ 400 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหรือพื้นที่ (Cluster or Area Sampling)

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล

4. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

4.1 ตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ และนโยบายของรัฐบาลที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านรายได้ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม

4.2 ตัวแปรตามได้แก่ ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล

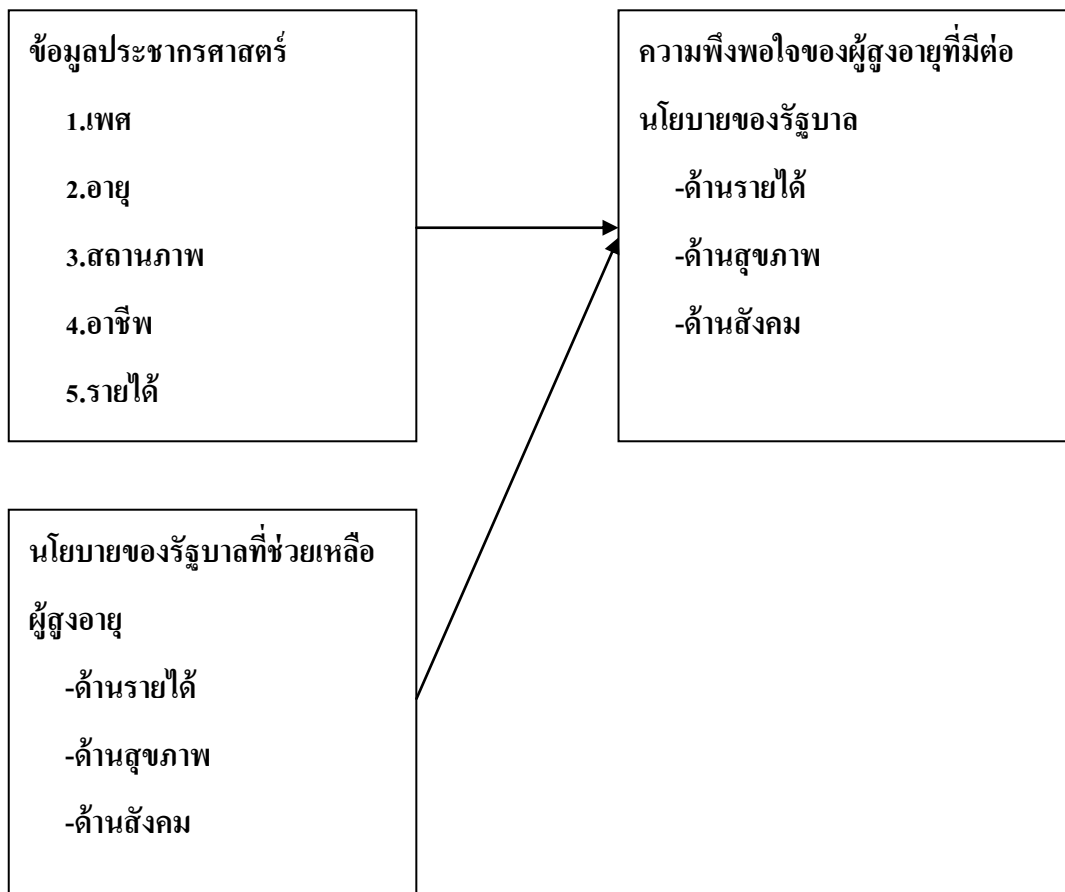
5. ขอบเขตระยะเวลา การดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม 2563 ถึง เมษายน 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของผู้สูงอายุ
2. ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุและผลการวิจัยทำให้ทราบนโยบายของรัฐบาลเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป
3. ทราบถึงความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีความพึงพอใจในนโยบายของรัฐบาล

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในจังหวัดปทุมธานี โดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ซึ่งทางผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% พบว่าจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง จากประชากรจังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างขึ้นผ่าน Google Form ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม โดยแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุ ในด้านรายได้ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุมีต่อนโยบายของรัฐบาลในด้านรายได้ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม ก่อนนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 1 นำมาแจกแจงความถี่รวมถึงหาค่าร้อยละ ข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 นำมาหาค่าเฉลี่ย รวมถึงส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่เป็นหญิงมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-65 ปี มากที่สุดจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 มีสถานภาพสมรสมากที่สุดจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 ประกอบอาชีพข้าราชการบำนาญจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดอยู่ที่ 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8

2. ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุเมื่อพิจารณาภาพรวมเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านสุขภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ทั้งหมดทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล

ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสังคมภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง ทักษะชีวิตของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาล

1. ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-65 ปี มากที่สุดจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 มีสถานภาพสมรสมากที่สุดจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอุไรวรรณรุ่งโรจน์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องทักษะชีวิตของผู้สูงอายุที่มีต่อสิทธิผู้สูงอายุพระราชบัญญัติผู้สูงอายุพ.ศ. 2546 ในการร่วมกิจกรรมนันทนาการของกรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่าข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-64 ปี มีสถานภาพสมรส พักอาศัยอยู่กับคู่สมรสแสดงให้เห็นว่า ทักษะชีวิตของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาลเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 60-65 ปี สถานภาพสมรส

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้สูงอายุเมื่อพิจารณาภาพรวมเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านสุขภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ทั้งหมดทุกด้านอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา วงนารีและรัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสนับสนุนด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองหลวงอำเภอเสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าด้านดูแลสุขภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายของรัฐบาล ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก ด้านสุขภาพภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสังคมภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรีพรหมน้อย (2559) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ด้านรายได้การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับปานกลางควรปรับปรุงและส่งเสริมในนโยบายเรื่องนี้ให้แก่ผู้สูงอายุด้วย รัฐบาลควรส่งเสริมนโยบายในทุกๆด้าน และรัฐบาลควรทำแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลกว้างมากขึ้นและให้ได้ข้อมูลเชิงลึกขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรเพิ่มระยะเวลาการเก็บข้อมูล เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ 28 มีนาคม ถึง 25 เมษายน 2563 จึงทำให้เก็บข้อมูลเรื่องทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของรัฐบาลเป็นเวลาอันสั้นเท่านั้น
2. ควรขยายพื้นที่ในการสอบถามกลุ่มตัวอย่างให้กว้างมากขึ้น เนื่องจากแต่ละพื้นที่กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะและความพึงพอใจที่ต่างกัน
3. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรขยายผลแบบสอบถามของผู้สูงอายุในแต่ละด้านให้ครอบคลุมเพิ่มขึ้น เช่น ด้านนันทนาการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- เกษรา โพธิ์เย็น สังคมผู้สูงอายุ: โอกาสของธุรกิจที่ยั่งยืนในอนาคต วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562
- ศศิพร บุญชู (2560) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของโครงการบ้านจัดสรรในพื้นที่เขตอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- จุฑามณี สายยี่ด (2562) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการผู้สูงอายุในเขตประเวศ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณชพัฒน์ อัครราชชนันต์ (2554) ทักษะและพฤติกรรมการใช้บริการเครื่องจำหน่ายน้ำดื่มแบบหยอดเหรียญของผู้พักอาศัยในอพาร์ทเมนต์ในจังหวัดนนทบุรีงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์
- นางสาวมัทยา ศรีพนา การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย (Social Welfare for the Elderly in Thailand) วิทยากรปฏิบัติการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา บทความวิชาการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 22 ธันวาคม 2557
- นายอนันต์ อนันตกุล ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ สังคมสูงวัย ความท้าทายประเทศไทย บทความเสนอที่ประชุมราชบัณฑิตและภาควิชาสังคมสงเคราะห์และการเมือง ราชบัณฑิตยสภา
- มนตรี พรหมน้อย (2559) ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาล ตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
- ร้อยตำรวจโทกัมปนาท ปานสุวรรณ (2558) ทักษะและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ การศึกษานิตยสารปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- รุจิรา ต้นเทอดทิดย์. (2559.) พฤติกรรมและระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการร้าน ที ซี เอช การ์แคร์. อ.เมือง จังหวัดหนองคาย. การศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด. คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศิริพงษ์ ตันทวีวัฒน์(2556) การมีส่วนร่วมในโครงการรับมือชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของ

ผู้บริหาร บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด และบริษัทในเครือ วิทยานิพนธ์ของ
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาโครงการ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

อรชร โวทวี (2548) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุในอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดราชบุรี

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร

อঞ্জรา วณาริ รัฐบาลบุษ คุ้มทรัพย์ ความต้องการสนับสนุนด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล

ตำบลหนองหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับพิเศษ
ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 ของวิทยาลัยนครราชสีมา

อุไรวรรณ รุ่งไรรัญ (2546) ทศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

พ.ศ.2546 ในการร่วมกิจกรรม ณ สวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร สถาบันทรัพยากร
มนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสารปัญญาทัศน์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน
มกราคมถึงเดือนเมษายน 2559